

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

07 august 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte: Timofti Vladimir,
judecători: Toma Nadejda și Boico Victor,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia Oficiul Central, Sîrbu Lilia, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 17 aprilie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Coițan Ion XXXXX, născut la XXXXX,
originar din XXXXX, domiciliat în
XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 05.06.2018 – 30.10.2018;

Instanța de apel: 22.11.2018 – 17.04.2019;

Instanța de recurs: 28.06.2019 – 07.08.2019;

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova din 30 octombrie 2018, Coițan Ion a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal, stabilindu-i-se pedeapsa cu închisoare pe un termen de 8 (opt) ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

A fost respinsă cererea procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare, ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, Coițan Ion, la 26.12.2017, în jurul orelor 23:00, aflându-se în domiciliul mamei sale Coițan Eudochia, a.n.29.03.1957, situat în orașul XXXXX, în rezultatul unui conflict apărut cu concubinul mamei sale, Popa Vasile, a.n. 11.01.1979, urmând scopul provocării leziunilor corporale intenționat i-a aplicat lui Popa Vasile, multiple lovituri cu pumnii și cu picioarele în regiunea capului și corpului cauzându-i conform raportului de expertiză judiciară (medico-legală) nr.126 din 03.02.2018, hemoragie în țesuturile moi a feții, fractură închisă a oaselor nazale, echimoze a țesuturilor moi a feții, fractură închisă a sternului, fracturi multiple de coaste bilateral, fără lezarea pleurei parietale, hemoragie în pericard, hemoragie în pulmonii, hemoragie în pancreas, leziuni ce s-au complicat cu șoc post traumatic grav, după criteriul pericolului pentru viață se califică ca

vătămare corporală gravă, în rezultatul leziunilor corporale provocate, la 28.12.2017 cet. Popa Vasile, a decedat.

Astfel, acțiunile lui Coițan Ion au fost încadrate de către instanța de judecată în baza art. 151 alin. (4) Cod penal - *vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății care au provocat decesul victimei*.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura raionului Leova, Buzilă Vasile prin care a solicitat admiterea apelului înaintat, casarea parțială a sentinței și anume, privind încasarea cheltuielilor de judecată cu solicitarea de a încasa din contul lui Coițan Ion în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în cuantumul de 4836 lei, invocând următoarele argumente:

- instanța de judecată corect a încadrat acțiunile inculpatului Coițan Ion Petru în baza art. art. 151 alin.(4) Cod penal, aplicându-i în mod legal și corect, pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis;

- instanța de judecată nejustificat, interpretând eronat prevederile legislației naționale procesual penale, a respins solicitarea în partea încasării din contul condamnatului Coițan Ion, în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare sus indicate, invocând că, acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 17 aprilie 2019, a fost respins ca nefondat apelul declarat de procuror, fiind menținută fără modificări sentința.

5. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a reținut ca nejustificată solicitarea procurorului privind încasarea de la inculpatul Coițan Ion a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizei judiciare și a expertizei medico-legală în sumă de 4836 lei, or, acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului.

A menționat instanța de apel că, procurorul nu a prezentat careva probe temeinice că suma enunțată supra a fost suportată în afară de cazurile când le-au executat în cadrul unei însărcinări de serviciu de către expert.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 228 alin. (4) Cod de procedură penală, expertul, specialistul, interpretul, traducătorul au dreptul la recompensă pentru executarea obligațiilor, afară de cazurile când le-au executat în cadrul unei însărcinări de serviciu, deci suma solicitată de către procuror spre încasare și pentru efectuarea expertizelor sus menționate în sumă de 4836 lei, nu pot fi invocate, deoarece norma procesual penală expres prevede că sumele date ar putea fi încasate, cu excepția cazurilor când le-au executat în cadrul unei însărcinări de serviciu, fapt neconfirmat de către acuzare.

Totodată, instanța de apel a specificat că, prevederile legale la care face trimitere în apelul său acuzatorul de stat, cheltuielile judiciare care sunt enunțate în dispozițiile art. art. 227-229 și 143 Cod de procedură penală, nu prevăd expres achitarea din contul condamnaților a cheltuielilor judiciare.

6. Împotriva deciziei instanței de apel, la 07 iunie 2019, prin intermediul oficiului poștal, în termen, declară recurs ordinar procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia Oficiul Central, Sîrbu Lilia, prin care solicită admiterea recursului, casarea deciziei instanței, cu emiterea unei noi hotărâri privind admiterea solicitării de încasare din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare.

În motivarea recursului, invocând temei de drept prevăzut de pct. 6) art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a indicat următoarele argumente:

- consideră neargumentată poziția instanței de trecere în contul statului a cheltuielilor suportate pentru efectuarea expertizelor, or, acestea conform legislației în vigoare urmau a fi încasate din contul inculpatului.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în baza materialelor din dosar, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit practicii judiciare constante *erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.*

Colegiul reține că recurentul invocă ca temei pentru recurs pct. 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, precum că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

În esență, recurentul critică decizia instanței de apel prin care s-a dispus respingerea încasării din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată, considerând că instanțele de judecată a pronunțat în această parte o decizie neargumentată.

Cu referire la aceste argumente ale recurentului Colegiul penal conchide, că instanța de apel, judecând cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, pe care le-a apreciat în mod obiectiv, ajungând corect la concluzia de a respinge apelul procurorului, cu menținerea sentinței fără modificări, prin care a fost respinsă solicitarea procurorului privind încasarea de la inculpat a sumei de 4836 lei, ce constituie cheltuieli pentru efectuarea expertizelor judiciare.

Colegiul penal ține să menționeze la acest capitol, că potrivit prevederilor art. 227 alin. (2) Cod de procedură penală cheltuielile judiciare cuprind sumele: 1) plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali; 2) cheltuite pentru păstrarea, transportarea și

cercetarea corpurilor delictive; 3) care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; 4) cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei judiciare sau de reconstituire a faptei; 5) cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.

Alin. (3) al aceluiași articol prevede, că cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Totodată Colegiul penal atenționează că potrivit alin. (1) art. 228 Cod de procedură penală în modul prevăzut de legea procesuală penală, din sumele alocate de stat vor fi compensate următoarele cheltuielile judiciare suportate de către martori, partea vătămată, partea civilă, asistenții procedurali, interpreți, traducători, *experti*, specialiști, reprezentanții legali ai părții vătămate, ai părții civile.

Prin Legea nr. 316 din 22.12.2017 în vigoare din 09.02.2018 a fost abrogat alin.(2) art. 143 Cod de procedură penală în care se stabilea că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute de alin.(1), adică pentru înfăptuirea expertizelor care au un caracter obligatoriu, se făcea din contul mijloacelor bugetului de stat.

Procurorul în recursul depus face referire la această modificare în lege, considerând că în acest caz inculpatul este obligat să achite cheltuielile judiciare suportate pentru înfăptuirea expertizelor dispuse în speță, una din ele fiind efectuată la 03 februarie 2018.

Cu referire la aceste argumente ale procurorului Colegiul penal ține să sublinieze, că instanțele de fond la soluționarea solicitărilor procurorului de încasare din contul inculpatului a cheltuielilor suportate de către stat pentru înfăptuirea expertizelor au indicat asupra nemotivării acestora.

În acest sens, Colegiul penal subliniază, că în conformitate cu prevederile art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului, iar alin. (2) al aceluiași articol indică asupra faptului, că instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare.

Totodată alin. (3) stipulează, că instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor. În speță inculpatul are un copil minor la întreținere și nu este angajat în câmpul muncii.

Astfel, Colegiul penal constată, că obligarea la plata sau liberarea de plata cheltuielilor judiciare ar putea fi dispuse de către instanța de judecată reieșind din anumite circumstanțe, care trebuie invocate în motivare și probate.

Totodată, reieșind din principiile generale ale dreptului și în scopul respectării drepturilor fundamentale ale inculpatului, Colegiul penal consideră, că circumstanțele care ar putea servi temei pentru obligarea la plata sau liberarea de plata cheltuielilor judiciare din contul inculpatului urmează a fi

invocate de către procuror și probate de către acesta. Mai mult decât atât probele prezentate în acest sens trebuie să constituie obiect de examinare în prima instanță și în instanța de apel.

Reieșind din cele sus-expuse, Colegiul penal constată, că pe parcursul examinării cauzei procurorul a solicitat încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului fără a-și motiva solicitările în acest sens, făcând trimitere în exclusivitate doar la normele de procedură penală, fără a ține cel puțin cont de data modificărilor introduse în prevederile legale invocate, astfel că instanțele de fond corect au respins solicitările procurorului pe motiv de nemotivare a acestora.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că la examinarea cauzei de către instanța de apel au fost respectate prevederile legale prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar eroarea de drept invocată de către recurent prescrisă la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu a fost constatată la examinarea recursului, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia Oficiul Central, Sîrbu Lilia, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 17 aprilie 2019, în cauza penală privindu-l pe **Coițan Ion XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **30 august 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Boico Victor